

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nerăscute nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emmerich
Lerner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserațiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicarii
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
țară și la d-ții colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
țargului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserațiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 94.

Brașov, Miercuri 30 Aprilie (13 Mai)

1908.

Un rău și periculos gust.

Este deja cunoscut publicului ce-
lui mare cetitor că o samă de foi și
correspondențe semi-oficioase ungurești,
cum e și „Keleti Ertesitő“, au anume
dela biroul de presă însărcinarea de
a născoci și scormoni tot felul de știri
și faime relative la naționalități și la
luptătorii din sânul lor, în exclusiv
scop de a face dispoziție bună între
șovinisti sau, cum am mai zice în
limbajul patriot, de-a ținea hang-ul
politice șoviniste maghiare și pe lângă
aceasta a lăși în străinătate păreri și
credințe eronate și false despre starea
lucrurilor din Ungaria.

Este o metodă de mult și cu pris-
sos practică, o metodă vicleană și
perfidă, care de mult ar fi trebuit să
fie adânc desprețuită de orice Român
bine simțitor și ignorată sau tractată
cum merită de foile noastre naționale
române. Dar din nenorocire lumea
noastră e încă prea naivă și încă și
astăzi, în partea ei cea mai mare, îi
place să fie gădilită de impertinente
oficioase maghiare de felul acesta.

„Ai văzut ce scriu ziarele ma-
ghiare?“ — „Ai naibii mai sunt, toate
le succesc și le schimosesc și mint de
înghiață pământul“. Și în focul discu-
siunilor de felul acesta s'aprinde oamenii
mei și-și dau silința să resfrângă în
serios cu argumente asemenea faime și
afirmări tendențioase și răutăcioase.
Faimele și alarmările de felul acesta,
cari se repetă cu regularitate, au de-
venit pentru o parte marea cetitorilor
noștri de casinuri și cafenele un fel
de lectură indispensabilă, așa că-și pierd
vremea cu analizarea și criticarea lor,
neglijând lectura sănătoasă și folosito-
are a propriilor ziare naționale, a că-
ror articoli, abia-i frunzăresc superfi-
cial, cetind din aceste ziare aproape
numai articoli și corespondențele po-
lemice, unde întâpă câte un frun-
taș pe altul, și din cari se constată
mizeria și ticăloșia legăturilor și ra-
porturilor în multe părți și localități,
ce din nenorocire există și dăinuște
în sânul intelectualilor noștri.

E foarte trist, dar e așa. Când
o foaie maghiară injură pe Români
mai ticălos și revoltător, lectura ei e
căutată de foarte mulți de-ai noștri,
cari preferă mai bine de-a ceti aseme-
ni murdării detestabile și, în loc
să arunce asemenea foi acolo unde le e
locul și să nu vrea nici să audă de ele,
le cumpără și se desfată răsând la
această lectură, care ar trebui să facă
să li se urce sângele în cap, pentru
disprețul cu care este tractat neamul
lor de acest soi de gazetari veninoși
și fără de conștiință. — ear foile ro-
mâne le întâmpină din contra cu a-
cea ignorare și indiferență ce ar tre-
bui să se iudrepteze numai în contra
foilor adversare.

Este și această o stricare a gus-
tului și, s'o spunem verde, a moralu-
lui național al foarte multor, cari în
cele mai multe cazuri contribuie in-
conștient la propria desconsiderare și
umilire.

Până când să dureze în pături
largi ale cărturarilor noștri aceasta

neexplicabilă și nefirească înclinare
de-a ținea samă mai mult de obrăz-
niciile și pălmuirile adversarilor de
cât de frățeștile dojeni și binevoitoa-
rele staturi ale propriilor frați? Cum
se va putea avânta la o dezvoltare
mai priincioasă presa noastră națio-
nală dacă presa străină va esercita
și de aci incolo un farmec mai
mare asupra publicului nostru, care
cetește și se interesează de politică.

Nu vrem să zicem că foile no-
stre politice n'ar fi și ele de vină că
gustul cetitorilor români în mare parte
a apucat pe cărarea unei astfel de
aberațiuni periculoase. Prea mult s'ă
dă în presa noastră atențiune la toate băr-
felile și nemerniciile presei ungurești,
care presa de aproape două decenii
a părăsit cu totul terenul discușiunii
cinstite cu ziarele naționalităților și
în deosebi cu ale noastre românești.
De mult s'a dat lozinca dela biroul
central de presă al guvernului ungu-
resc să înceteze orice polemică se-
rioasă a foilor maghiare cu ale no-
stre.

Lipsa acestei polemice — care în
adevăr nici că mai are înțeles după
ce odată Maghiarii au adoptat păre-
rile șovinismului dominant, că aici în
Ungaria nu poate fi și nu poate trăi
nimic ce nu este maghiar și ce nu e
pătruns de spirit maghiar — este in-
locuită cu metoda de a lansa, prin
intortochierea și pervertirea faptelor
și a evenimentelor, așa numitele co-
municate „semioficioase“, cari spre cea
mai mare durere și înfrustrare a no-
astră, vedem că sunt sprijinite indirect
de clubul naționalist dietal, care cu pre-
dilecțiune află de bine așa publica în
forma unor asemenea comunicate, mai
întâiu prin foile ungurești, buletinele
asupra activității sale în club.

Am ajuns astfel pe un teren
foarte primejdios dezvoltării sănă-
toase a coeziunii naționale dintre
noi, fiind la modă obiceiuri și apuca-
turi cari numai în interesul consolida-
rei noastre nu pot fi și ne incurcă și
ne amortesc sentimentul demnității
naționale și ne depărtează pe nesim-
țite tot mai mult de adevărata no-
astră țintă.

Organul nostru s'a ferit în tot-
deauna, chiar cu rizicul de a deveni
mai puțin „interesant“, de a propaga
bărfele și obrăznicile presei ad-
versare, făcându-le onoarea de-a le
reproduce în întregul lor, fie și cu
observări desaprobatoare.

Cu aceasta, recunoaștem, nu este
însă de ajuns. Ziarele noastre națio-
nale politice trebuie să observe cu
toatele una și aceeași directivă, dacă
este ca să influențăm cu succes și
să dobândim a alunga relele obiceiuri
și periculoasele gusturi ale cetitorilor
noștri, cari se mai pot lăuda și cu
aceea că cunosc și așa numita limbă
a statului.

Măsurile ce sunt a se lua deci
pentru viitor, sunt a se lua în comun
și în deplină înțelegere de către foile
noastre. Numai așa vom putea răs-
punde cu efect și cu demnitate la
metodul introdus cam de pe vremea
memorandului de biroul de presă

unguresc, îndrumând publicul nostru
pe calea cea sănătoasă, care ne învață
să nu pierdem timpul cel scump și,
evitând cursele ce ni-se pun mereu
de către inimizii cauzei noastre, să
știm folosi timpul numai pentru noi
și pentru întărirea convingerilor și a
legăturilor noastre naționale. Atunci
presa noastră românească va fi mai
mult ferită și de primejdia, cu care
o amenință concurența foilor ma-
ghiare.

Din dieta ungară. În continuarea des-
baterei budgetare a luat cuvântul în
ședința de ieri dep. Dr. I. Maniu, făcând în-
ainte de toate guvernului imputări că nu
execută legile și că în esercierea libertăți-
lor publice se pune pe un punct de vedere
reacționar. Oratorul susține că în Ungaria
nu există o egalitate adevărată în ce privește
drepturile, deoarece dela naționalități
se pretinde cunoașterea limbii ma-
ghiare. (Președintele Justh întrerupe pe
orator, făcându-l atent că limba maghiară
e limba statului și prin urmare pretenziu-
nea cunoașterii limbii statului nu este
contra egalității de drept.) Dr. Maniu trece
apoi la reforma dării și se declară pentru
darea progresivă. Neavând încredere în gu-
vern, nu primește proiectul.

Aplicarea noului regulament al camerei.
Dep. Hoitsy a prezentat în ședința de ieri
a dietei o propunere iscălită de 150 depu-
tați, prin care se cere urgența dezbaterii
budgetare conform ș-ului 250 a regula-
mentului camerei. Asupra acestei propu-
neri, la a cărei dezbateri pot să fie admiși
cel mult doi oratori contra și doi pro, se
va decide în ședința de azi a dietei. În
ședința de mâine se va aduce o hotărâre în
ce privește prelungirea ședințelor.

Dela Sinodul Arhidiecezan din Sibiu.

Sibiu 10 Mai n.

Ședința a opta de Sâmbătă p. m.

Se deschide la orele 4 după amiază.
Prezident I. P. S. Sa Metropolitul, notar
Dr. G. Proca. Notarul Lazar Tritean cetește
procesul verbal al ședinței de înainte
de amiază. Se autentifică.

Înainte de a se intra în ordinea de
zi, dep. sinodal Dr. Nicolae Comșa interpe-
lea în chestia unui act consistorial, trimis
inspectorului regese de școale din
Deva, referitor la pretinsa depunere de
cunună, pe mormântul lui Iancu, din par-
tea unor învățători; și peste tot, în che-
stia puținei griji ce se dă în centru, la
senatul școlar, învățătorilor și școalelor
noastre.

Înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul Ioan
Mețianu răspunde imediat, explicând cum
s'au întâmplat lucrurile cu actul din întrebare.
Arată, că în interesul școalelor și
al învățătorilor s'a făcut în arhidieceză
mai mult decât ori unde. Să nu se facă
deci învinuiri pe nedreptul. Spune, că atât
dânsul, cât și consistoriul, între marginile
legii, au făcut tot posibilul în interesul
sustinerii și dezvoltării școalelor noastre
confesionale. Pentruca sinodul să se con-
vingă mai de aproape despre aceasta, îl
roagă să esmită o comisiune din sânul
său, care dimpreună cu dl interpelant, să
cerceteze actele consistoriale și să rapor-
teze despre cele aflate.

Interpelantul Dr. N. Comșa recunoaște,
că l. P. S. Sa personal a făcut prea
mult, dar declară că nu poate aproba prin-
cipiul »capul plecat sabia nu-l taie«, și de
aceia nu ia răspunsul l. P. S. Sale la cu-
noștiință, în chestia actului amintit. Se
plânge, că dela moartea lui Barcianu nu

s'a dat pe seama învățătorilor nici o in-
strucție, nici o îndrumare în cele didactice
și învățătorii stau neorientați în multe
privințe. Nemulțămindu-l răspunsul dat,
face deci propuneri concrete, în scopul de
a se face o îndreptare de lucruri.

Sinodul află de superfluă esmiterea
comisiunii cerute de l. P. S. Sa, ia la cu-
noștiință răspunsul l. P. S. Sale dat la in-
terpelarea de sus, iar propunerile se dau
comis. școlare.

Se intră în ordinea de zi. Dep. Dr. I.
Șenchea referă în chestia »algerii dep.
A. Vlaicu, că actele lipsesc (?), prin urmare
verificarea nu se poate face. Se ia act.

Acelaș raportor propune luarea spre
știre a raportului comisiunii administra-
tive a fundațiunii Șaguna și acesteia să i
se dea absolutul. Se primește. Raportul
consistoriului despre manipularea funda-
țiunii Andronic, se ia asemenea la cuno-
știință.

Raciotiniile tipografiei și ale librăriei
arhidiecezane pe anul 1907 se iau spre
știre cu aprobare, îndrumându-se comisi-
unea administrativă, să încaseze toate res-
tanțele. Se dă absolutul obicinuit. Con-
sistoriul se îndrumă însă, să compună un re-
glement pe seama fondului de pensiuene
pentru personalul librăriei și al tipografiei.
Raportul consistorial despre manipularea
fondurilor și fundațiilor asemenea se ia
spre știre pe anul 1907. Se dă absolutul
obicinuit. Budgetul pe anul 1909 se vo-
tează, cu sumele trecute în proiectul con-
sistoriului. Dep. Nicolae Bogdan vorbește
în chestie personală.

Urmează raportul comisiunii petițio-
nare. S'a constituit astfel: preșident Teodor
Herman, raportor Dr. Măcelariu. Raportul
propune, ca toate petițiunile intrate la
sinod, în număr de 7, să se predece con-
sistorului spre competență afacere. Le es-
pune pe scurt cuprinsul. Rugarea credin-
cioșilor din Pârâu provoacă discuție la
care iau parte: Dr. I. Șenchea, P. Cosma
și raportorul. Se primește propunerea co-
misiunii, ca alegerea de preot din comuna
numită, consistorul să o judece și decidă
conform regulamentului pentru parohii.
Raportul Dr. I. Stroia în numele comi-
siunii școlare, referă în chestia foii
pedagogice »Vatra Școlară«. Propune lu-
rea la cunoștiință a raportului consistorial
făcut în privința aceasta. Se primește. Ra-
portul consistoriului în chestia editării unui
anuar despre conferințele învățătoresci se
ia la cunoștiință. Asemenea și raportul
consistoriului în chestia averii rămase dela
reuniunile învățătoresci. Propunerea dep.
Borzea în chestia catehizării învățăcelor
dela meserii, se decide a se transpune
congresului.

Ședința se ridică la orele 6 seara.

Ședința a noua de Duminică.

S'a deschis la orele 10 și jumătate.
Prezident I. P. S. Sa Arhiepiscopul, notar
L. Tritean. Notarul Dr. G. Proca cetește
procesul verbal al ședinței din urmă. Se
autentică.

Deputatul Nicolae Bogdan adresează o
interpeleție în chestia neînțelegerilor din Brașov
și întrebă de ce consistoriul n'a esecutat
concluzul sinodal din anul trecut referitor
la oprirea directorului Vlaicu de a mai
redacta foaia »Deșteptarea«?

Înaltpreasfinția Sa răspunde imediat,
că consistoriul a dat ordin aspru direc-
torului Vlaicu să sisteze foaia »Deșteptarea«,
iar Vlaicu a răspuns, ca foaia nu e a sa.
Mai departe consistoriul nu putea să meargă.

Interpelantul nu e mulțumit cu răs-
punsul. Sinodul ia răspunsul la cunoștiință.
Interpelantul face propunere, să fie emis
un bărbat de valoare al bisericii noastre
la țara locului pentru a cerceta lucrurile
din Brașov. Propunerea nu e sprijinită, deci
se respinge. Deputatul Arseniu Vlaicu pro-
pune, ca pentru evitarea scenelor neplă-
cute în sinod, consistorul să fie îndrumat
a revizui regulamentul de afaceri, în acei

pre Austro-Ungaria, ea s'a arătat totdeauna bine dispusă față de Muntenegru și va favoriza progresul ei economic. Principele amintește apoi cu grațitudine, că în Italia s'au găsit capitaliști pentru sprijinirea întreprinderilor din Muntenegru și pentru dezvoltarea economică a acestei coaste a Adriaticei. Încheind, principele a spus, că este convins, că toate țările reprezentate la această ceremonie vor da sprijinul lor acestui nou centru industrial, care se creiază la Antivari.

Un candidat de avocat, doctor iuris cu praxă completă, conduce independent, vorbește afară de limba românească și ungurească și limba germană, — din 16 Mai sau 1 Iunie st. n., caută aplicare pe lângă condiții corespunzătoare. Adresa la adm. acestui ziar.

Necrolog. Subscriși cu inima înfrântă de durere anunțăm pretinilor și cunoscuților trecerea la cele eterne a mult iubitului nostru soț, tata, ginere, frate, nepot și unchiu Dr. Ioan Uilăcan medic de cerc, întâmplată după grele suferințe Sâmbătă în 9 Mai st. n. 1908 la 3 oare p. m. în anul al 57 al vieții și al 16. an al fetei sale cununii, împărțită fiind cu sântele taine ale muribunzilor. Rămășițele pământești ale scumpului decedat se vor așeza spre vecinica odihnă Marți în 12 Mai st. n. 1908 la ora p. m. în cimitierul bisericii din Sănpetru. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Sănpetru, la 9 Mai 1908. — Elena Uilăcan n. Moldovan ca soție; Cornelia, Margareta și Ioan ca fii; Alexandru Uilăcan canonic cu soția; Dănilă Uilăcan cu soția; Mariți Uilăcan măr. Anghel cu soțul, Anica Uilăcan ca frați și surori; Petru Pop prop. ca unchiu. Ioan Moldovan prof. cu soția ca socrii; Amalia Lupan cu soțul, Dr. George Moldovan, Dr. Victor Moldovan cu soția, Irina Vulcu cu soțul, Ioan Moldovan cu soția, Camila Dr. Linul cu soțul Teofil Moldovan ca cumnați și cumnate.

Producțiunea Internat-Orfelinului.

Brașov, 11 Mai n.

Publicul românesc, care a asistat Duminică după amiază la producțiunea teatrală a Internat-Orfelinului din Brașov, a rămas viu impresionat de această reprezentare, care în urma succesului ei splendid constituie un titlu de laudă și onoare deopotrivă pentru dragălașele debutante ca și pentru damele române, cari au conlucrat și condus această reușită producțiune.

Importanța educativă a astorfel de producțiuni este indiscutabilă. Prin ele se deosebește ocaziunea elevelor la o emulare nobilă în ce privește cunoștințele câștigate în anii de școală, de altă parte publicului românesc îi se revocă în memorie importanța internatelor noastre de fete din punct de vedere al creșterii morale și sociale.

În ambele aceste direcțiuni publicul numeros și ales, care a urmărit prestațiunile elevelor internat-orfelinului, a constatat unanim și cu o deosebită satisfacțiune sufletească că conducerea acestei instituțiuni importante se află în mâni probate și că internat-orfelinul progresa din zi ce merge.

Programul de Duminică s'a inaugurat cu comedia într'un act »*Artistele*« localizată de d-na Maria Popescu. Tendința piesei este de-a scoate la iveală creșterea ce are să se dea fetelor în ziua de astăzi și anume în direcția de a le face niște harnice gospodine, de altă parte de-a combate direcția greșită: de-a fabrica din ele cu ori-ce preț »poete« »musicante« și »pictore« infumurate. Elevele Cornelia Ciugudeanu, Iuliana Precup, Rosica Popovici, Elena Băzoșan și Marioara Iorgovici au interpretat cu multă pricepere rolurile lor, fiind răsplătite cu bogate aplauze.

Piesa a doua »*Mândria pedepsită*« comedie într'un act de d-na Maria Băulescu, prezidenta reuniunii femeilor române din Brașov, ne reprezintă viața dintr'un pensionat de fete. Elevele Lili Rădean ne dă tipul fetei infumurate cu gusturi extravagante, care trăiește în continuă vrajă cu directoarea pensionatului și cu celelalte fete din internat și fericește cu iubirea ei numai pe eleva Alexa Stoianov, pe care o giugulesc fiindcă e — din Rusia. Pentru a olecu de gusturile ei fistiche, directoarea pensionatului îmbracă pe fetița Irina, verișoara unei interniste, în haine japoneze și o introduce în internat. Lili Rădean, văzând pe japoneza, își concentrează toată iubirea ei asupra nou venitei și părăsește pe fosta ei amicică Alexa Stoianov. În fine

iese la iveală că Irina nu e japoneză ci româncă. Lili se vede trasă pe sfoară, se infurie, intervenind însă directoarea internatului, ea se calmează și își recunoaște păcatul. Valoroasa comedie, scrisă într'o limbă frumoasă românească cu scene foarte succese face toată onoarea autoarei. Piesa însăși a fost jucată în mod splendid. D-ra Cleopatra Voina în rolul Lili Rădean, ne-a înfățișat cu perfecție tipul fetei infumurate. Foarte bine au fost în rolurile lor elevele Gizela Hilgert, Elena Săcăreanu Maria Bodea și Olimpia Socaciu. O apariție de tot dragălașă a fost eleva Eufrosina Stoia (din Dobrogea) în rolul »japonezei« Irina. Prin cupletul »sunt o fată frumuseică din Japon...« cântat cu o voce de o rară dragălașie și cu o siguranță de admirat, a fermecat auditorul, care a aplaudat-o cu frenesie. Costumele cu cari au fost îmbrăcate pseudo-japonezele și dansurile japoneze au completat în mod fericit scenaria feerică.

Pe directoarea pensionatului a făcut-o cu multă autoritate și pricepere subdirectoarea internat-orfelinului, d-șoara Marioara Russu. O directoare mai bună și mai simpatică nici nu-mi pot imagina.

Sfârșindu-se piesa în mijlocul unor aplauze aproape nesfârșite la adresa debutantelor a urmat după o scurtă pauză executarea dansurilor naționale.

Compozițiunea de dansuri naționale s'a început cu *Sârba*, urmând după aceea *Ardeleana*, *Lugojana*, *Ciobănelul*, *Chindia* și *Hora*. Între aceste s'au intercalat dansurile-solo reprezentând *alegoria vârștelor în viața fetei române*, și adevă: Prima vârstă a copilăriei reprezentată prin jocul de flori strânse în câmpuri și livezi fata în prima tinerețe (eleva *Lica Ștefănescu* din București) — sau a doua copilărie jucându-se cu panglici cu care dorește să se gătească (elevele *Rosica Popovici* din Bănat și *Aurelia Burdan* din Arad), fata așezată reprezentată prin cele două soliste cu furca torcând (elevele *Elena Băzoșan* din Bănat și *Marioara Popa* din Săcele), și în fine mireasa cu beteala în mână menită căsătoriei (d-șoara *Cleopatra Voina*). Ea se gătește cu beteala și jocul ei se încheie cu hora miresei. Dansatoarele au fostacompaniate de mișcările ritmice cu caracter național executate de celelalte eleve în număr de 16. (Elevele *Furtună*, *Ocean*, *Micluta*, *Precup*, *Ciugudean*, *Iorgovici*, *Popovici*, *Băzoșan*, *Hilgert*, *Popa*, *C. Popa*, *Onuși*, *Cusută*, *Săcăreanu*, *Roșca* și *Trif*.)

Mișcările dansatoarelor și în genere aspectul mândrelor costume românești a fost neîntrecut și o adevărată desfătare pentru ochiul privitorului. Seria dansurilor s'a încheiat cu un tablou vibrant de o rară frumsețe.

Dansurile au fost înjghebate și instruite după idea și concepțiunea prezidentei reuniunii femeilor române, d-na Maria Băulescu, de cătră maestra de dans d-na *Fiala-Rheindl*, care cu mult zel și deosebită pricepere a format această compozițiune de dansuri păstrând tot caracterul și ritmul național. — Partea musicală compusă din dansuri românești de Chovan, în care s'au intercalat *Ardeleana*, *Lugojana*, diferite sârbe, *Chindii* și *Hore*, s'a executat de cătră d-na *Bertha Hajek* care cu deosebită pricepere și-a dat concursul său în toată partea musicală a producțiunii, luând asupra-și acompaniarea de pian în piesa *Mândria pedepsită*, în care s'a produs cupletul din opereta »*Geischa*«. D-șoara *Ela Bodor* a dat ajutor d-nei *Hajek* la acompaniarea partiei cu patru mâni la pian.

Partea de regisor a implinit-o cu multă conștiințiositate d-na *Maria Popescu*, profesora de studii în Internat-Orfelinat. Corurile le-a instruit cu multă îngrijire *D-l învățător Stoicovici*, instructor de musică vocală în Internat. De asemenea și-au dat toată osteneala Directoarea și profesorele Internatului la această reprezentare împreună cu doamnele din comitetul Reuniunii.

Costumele au fost aduse din toate centrele românești de unde sunt aduse fetele; astfel au fost costume din Bănat, Săliște, Orăștie, Bucovina, din multe părți ale României, cu deosebire s'a remarcat un frumos costum din județul Vlașca, aproape întreg muiat în fluturi de aur din care răsăreau flori brodate în colorii.

De încheiere nu putem decât să felicităm din nou pe eleve și pe conducătoarele internat-orfelinului la succesul splendid dobândit, care încă mult timp va rămânea întipărit în inimile celor prezenți.

Rip.

Varietăți.

S'a făcut întâiu valvă multă. Medicii au început să se intereseze de aproape, iar publicul să se bucure când mai anii trecuți doctorul Marmorek a anunțat un ser împotriva tuberculozei. Și bucuria publicului (bogați, săraci, muritori sau simpli candidați la moarte) era cu atât mai mare cu cât era vorba mai mult de un ser. Serul... da serul. E un ser împotriva anginei difterice, împotriva vărsatului, împotriva turbărei și cu multă osteneală mai că s'ar putea da de urma unui ser împotriva beției și chiar împotriva prostiei (auzi-mă Doamne!). Ei bine când s'au găsit mijloace, să le zicem *otrăvuri*, cari pot nimici din rădăcină atâtea boale și apucături rele, de ce oare publicul nu ar crede în ivirea unui ser, unei otrăvi care să ne scape de otică. Să ne scape pe noi știința de baccilul lui Koch precum și noi scăpăm de șoareci cu otrăvă!

Dar doctorii nu voiesc să aducă cu destulă grabă opera la capăt. Serul s'a descoperit. Bine..., dar mai întâiu trebuie să se facă *experiențe îndelungate cu serul* la bolnavi în diferite stadii. Și în cursul acestor cercetări s'au ivit printre medici adversari ai doctorului Marmorek, cel cu serul, și s'au ivit și adepți de al lui — și de bună seamă cești din urmă sunt dintre aceia cari au avut mai multă trageră de inimă și răbdarea de cel puțin 215 zile, necesare pentru a putea constata rezultate la un asemenea tratament.

Indelungate polemici s'au urmat în acești ani pe de o parte între partizanii serului, ai răbdării și ai cercetărilor serioase și pe de altă parte între unele somități respectabile, unii nerăbdători, cari de multă vreme au dat uitării serul odată poate mântuitor al doctorului Marmorek.

În unele cazuri s'a observat, că tratamentul cu ser îngreua boala — și asta a descurajat pe mulți — dar s'a constatat în urmă, că acest eșec în unele cazuri, se datoră mai mult chipului și împrejurărilor în cari se administra serul. Pe de altă parte însă în timp scurt s'a constatat pentru unele forme de tuberculoză o evoluție hotărâtă spre vindecare.

În urma atmosferei nu tocmai favorabile ce au creat'o în jurul serului *Marmorek*, o parte din doctori și publicul care s'a văzut înșelat pentru prima dată în speranțele lui prea mari, unii medici urmau înainte cu experiențele.

Astfel doctorul Schenker mărginește întrebuințarea serului numai pentru bolnavii, cari încă n'au ajuns în stadiul înaintat. Mărginește la cel puțin 215 zile timpul de experiență. Din 39 bolnavi 8 au fost complect vindecați, 11 foarte ameliorați, iar restul au rămas pe loc. Unul singur a murit. E destul, că a putut constata, că cu nici un alt mijloc nu s'a mai putut ameliora așa de mult și de bine starea unui tuberculos ca prin serul lui Marmorek.

Doctorul Wohlberg a constatat, că serul nu are multă înrăurire asupra tuberculozei de natură osoasă sau articulară și că dimpotrivă dă rezultate reale împotriva tuberculozei ganlionare sau a scrofulelor. Și o constatare nu tocmai plăcută făcută de alți doctori e, că acest ser produce rezultate mai slabe împotriva tuberculozei plămânilor, cu toate că citează îmbunătățiri multe în această tuberculoză (pulmonară).

Un mijloc în adevăr american prin care omenirea ar putea să scape de plaga războiului e propus de un publicist american (ca însăși invențiunea).

El preconizează o grupare, o asociere a tuturor stabilimentelor cari țin de arta imprimeriei și a tuturor muncitorilor în aceste arte, cari sub jurământ să refuze de a culege și tipări ori ce articole, știri sau ilustrații menite să sădească ura sau vrajba între popoare.

Tipografi, zice autorul, au în mână lor o putere care ar fi în de-ajuns ca să o tragă în cumpănă pe acea a guvernelor. În felul acesta ei ar ajunge cenzorii presei. Cu »veto« al lor nici un articol n'ar mai putea să traducă antipatii și ură dela popor la popor ca să pornească mulțimile dela frontieră la frontieră și războiul ar fi cu neputință.

Mijlocul e american, e foarte american chiar, dar e ingenios, simplu și practic.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 12 Mai. În toată Austria domnește mare mișcare printre stu-

denți, în urma suspendării cursului profesorului Wahrmond la facultatea de drept din Insbruck. Studenții de drept din Insbruck au adresat un memorandum senatului universitar, dând ca ultim termen pentru retragerea suspendării, până Joi. Se vorbește că studenții din Viena, Praga, Lemberg și Graz, se vor uni cu cei din Insbruck și vor provoca o grevă generală. Această grevă este posibilă, căci nu e primul caz când studenții din Austria se unesc.

Agram, 12 Mai. Până Sâmbăta trecută și-au scos certificatele dela universitatea de aici 937 studenți. Reluarea prelegerilor la universitate e hotărâtă pe ziua de 20 Mai. E sigur însă, că cursurile nu se vor putea ține din cauza lipsei de auditoriu.

Lemberg, 12 Mai. Judecătorul de instrucție a terminat cercetarea atentatului contra contelui Potocki. Procurorul va acuza pe Sicski de omor mișelesc. Mama sa, probabil, va fi scoasă de sub urmărire. Procesul va avea loc în Iunie.

Madrid, 12 Mai. Din cauza colosalei călduri ce băntuie aici, s'a iscat noaptea trecută un puternic incendiu care a distrus numeroase clădiri și magazine. Lucrările de stingere au mers foarte greu din cauza lipsei de apă. În timpul focului au explodat mai multe cartușe, cari au provocat o mare panică. Sunt 70 de răniți. 400 de familii au rămas fără adăpost. Răi făcători profitând de marea zăpăceală, s'au dat la jafuri.

Bibliografie.

„Lucașfăru” Nr. 9—10 a apărut cu următorul sumar: Oct. Goga: Prăpastie (poezie). C. Sandu-Aldea: Dora Prigoreanu. Victor Ertimiu: Icar (poezie). A. Lupeanu-Melin: Dela noi. V. Demetrius: Sonet (poezie). G. Murnu: Expoziția anuală a »Tinerimii artistice«. Ecaterina Pitiș: În codru (poezie). Al. Ciura: Aduceri aminte. B. Lăutarul: Din trecut muzicele noastre. I. U. Soriciu: Sară (poezie). Caton Theodorian: Sângele Slovenilor. Mihail Lungianu: La răvășit. * Academia Română O. C. și A. Tăslăuanu: Synnöve Solbakken de Björnsterne (trad.) Dări de seamă. Cronică. *Ilustrațiuni*: N. Vermont, Cristos consolator. G. Murnu, Făt frumos. Ip. Strâmbulescu, În așteptare. Fr. Storck, Portrete. Kimon Loghi, Princesă bizantină. N. Vermont, Pe iarbă. Șt. Luchian, Peisaj. Ip. Strâmbulescu, Țigăncușe. N. Gane. G. Pătrașcu, În amurg (studiu). D. D. Mirea, Studiu de copil. C. Brăncuș, Bust. C. Artachino, Desen. Membrii noi ai Acad. rom.: A. Bărseanu, Duiliu Zamfirescu.

Sub titlul de »*Estetaz*« a apărut în institutul de arte grafice »*Minerva*« din București un volum de poezii alese din peana distinselor noastre scriitoare brașovene, d-na *Maria Băulescu*. Acest volum, care cuprinde pe pagina primă un avântat și frumos omagiu la adresa înaltei poete Carmen Sylva, e de un format octav mare, scris pe 172 pagini și costă 1 cor. 50 bani plus porto 10 bani. Se poate procura prin librăria »*Gazetei*« Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branicea.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr. Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzendorf bei Wien.

Cu desușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ *

Nr. 1.

„Der Säugling“ broșură instructivă sa capătă gratis în locurile de vânzare sau la R. KUFKE, Wien I.

Autorități de rangul întâi din loc și streinătate recomandă făina lui Kufeke pentru copii ca cel mai bun nutre-mânt la vomitațiuni (vârșătură, diaree, catar de mațe etc.

La Tipografia și Librăria

A. MUREȘIANU Brașov.

Se pot procura

următoarele cărți literare dela scriitorii noștri de valoare: Cor.
 Alexandri: „Poesii“ (30 banf porto) 1:50
 „Teatru“ I, II, III à. . . 1:50
 „Proză“ 1:50
 Alexandrescu: „Versuri“ 1.25

Brătescu: „Nuvele“	1:50	Elena Farago: „Versuri“	1:50
Bolintineanu: „Poesii“	1:50	Bolcaș: „Năvăliri barbare“	1:—
Negruii: „Proză“	1:50	Ciocărlan: „Traiul nostru“	1:50
Constanța Hodoș: „Frumos“	1:50	H. Petrescu: Maxim Gorki nuvele“	1:—
Ispirescu: „Basme“	1:50	Ciura: „Icoane“	1:20
Gorun: „Taina a șasea“	1:50	Stelian Rusu: „Foiletoane“	1:—
Leca: „Tămele cerului“	1:50	Bârsan Z.: „Ramuri“	2:—
Pann: „Povestea Vorbei“	1:50	Bontescu: „Ego“	1:40
Negoescu: „Fabule“	1.21	Carmen Silva: „Valuri alinate“	1:50
Livescu: „Nu se cuvine“	500.	Moruzi: „Rușii și Români“	1.50
Jules Brun: „Moșnegul de la munte“ (roman)	1.50	Răzvanul: „Popasuri vânătoarești“	1:50
Bârsan: „Popasuri vânătoarești“	1:50	Iorga: „Negotul și meșteșugul“	2:50
Becescu: „Stefan cel mare“	Cor. —50	Bârsan: „Visuri de noroc“	2:—
Coatu: „Din viața țărănească“	1:50	Negoescu: „Fabule și fabuliști“	1:25
Coșbuc: „Fire de tort“	2:50	Slavici: „Vatra părăsită“	2:—
„Fovestea unei coroane de oțel“	1:50	„Din bătrâni“	2:50
„Sacotala“ Traducere liberă după Calidasa“	5:—	Sandru Aldea: „Donă neamuri“	1:50
„Cântec de vitejie“	1:—	Razetti: „Epigrame“	1:50
Cujbă: „Povestiri din copilărie“	2:—	Mera: „Din lumea basmelor“	3.50
Caragiali: „Note și schițe“	2:—	Cioflec: „Doamne ajutate“	1.50
Al. Florini: „Povești populare“	2:—	Sadoveanu: „Mormântul unui copil“	2:—
Iosif: „A fost odată“	1:—	„La noi în Viișoară“	2:—
S. Nădejde: „Robia Banului“	2:—	Urechia: „In Buceci“	1:50
„Patimi“	2:—	Daus: „Doamna Oitea“ teatru	1:—
Smară: „Corbul cu pene de aur“	2:50	Alexandri: „Poesii“	1.50
Speranța: Teatru sătesc „Mireasa“	—50	„Teatru vol. I. II. III. și IV. à	1:50
„Curcanii“	—50	„Proză“ opere compl.“	1:50
„Lângă Pământ“	—50	Alexandrescu: „Versuri și proză“	1.25
Tănăsescu: „Teatru de școală“	1:—	Bolintineanu D.: „Opere compl.“	1:50
Slavici: „Manea“	2:50	Creangă: „Opere complete“	1:50
A. O. Maior: „Biblioteca copiilor“ vol. I. și II. à	1:60	Eminescu: „Literatura populară“	1:50

GEORGE BUCĂ,

CROITOR DE BĂRBAȚI,

Brașov, Strada orfanilor Nr. 7.

Recomandă On. public atelierul său de croitorie bărbătească pentru confecționarea de haine bărbătești după ultima modă, cum și uniforme pentru Ștudenți.

Asemenea se află în prăvălia mea un asortiment bogat de stofe moderne prima calitate cu desemnuri moderne.

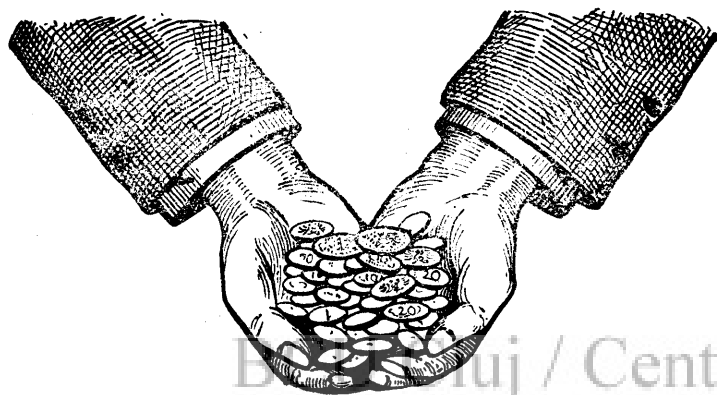
Cu o praxă de mai mulți ani în bransa aceasta pe piața Brașovului sunt în stare a satisface cerințelor celor mai pretențioase, atât în croială modernă și lucrare solidă.

Apelând la sprijinul On. public semnez

Cu toată stima

George Bucă.

(141,3—10.)

Fie-care posesor a unei

Trăsuri-motor a lui PUCH!

economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicle motor:

Siguranță mare:
 2 HP. (35Kg.) 2 1/2, 2 3/4, 3 1/2, 4, 5 & 6 HP.

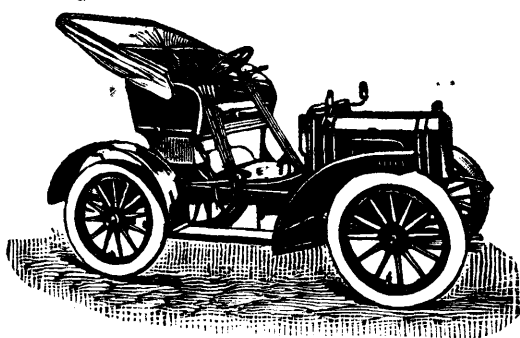
Automobile:

construcție simplă. Executare solidă:
 8/9, 9/10, 14/16, 20/25 HP.

Benzin. Ulei. Părți constitutive

Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

Reprezentant: MICHAEL MOOSER, Brașov, Strada Porții 39.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. și până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5:46 min. dimi.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 6. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7:30 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la orele 10:26 m. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3:20 m. dim.
- II. Trenul mixt la orele 12:00 m. p. m.
- III. Trenul accel. la ora 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la orele 7:47 séra.*
 *) (care circula numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5:15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8:41 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la ora 3:05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la orele 7:00 m. séra.*
 (* au legătură numai la Szepszi-Szl-György).

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 8:40 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 4:16 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 9:46 séra.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la orele 4:52 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7:12 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 6. 2:09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8:50 min. séra.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7:28 min. dimi (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la ora 2:18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers. la ora 4:55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 9:18 min. séra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8:16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la ora 1:59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6:33 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la orele 10:08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zărnești la Brașov (gara Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 7:12 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1:39 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7:07 séra.

EDUARD LEXEN
Tinichigiu și instalator,
Brașov, Strada lungă Nr. 29.

Arangiat cu cele mai nouă mașini.

Se recomandă pentru executarea lucrărilor de instalații de gaz, apă și canalizări, odăi de baie, aranjament de bucătării și așezarea de closete, aparate de îngheț.

Mare asortiment de articole de tinichigerie de tot felul.

Reparaturi prompt. Prețuri solide. Vizitarea stabilimentului se admite bucuros la orice timp, fără ca vizitatori să fie constrânși de a cumpăra.

Experiența practică în streinătate: de mai mulți ani garantează lucru solid. 185,4—6.

In-
 dispensabil pentru
DAME
 Cel mai bun cosmetic
Crema MARGIT a lui Földe's

deprtează după câte va zile pistrui, pete de ficat, sgrăbunțe și a'te ne urâtenii de piele. Netezește încrețiturile și face obrazul alb, frăe și jăveril.
 Prețul unui borcan m'c 1 cor., mare 2 cor.
ARTICOLE SPECIALE de TOALETĂ: Pudra Margit 1 cor. 20 b., Săpun Margit 79 b.; Pasta de dinți Margit 1 cor.; Apă de obraz Margit 1 coroană. — Trimite cu rambursă sau primind prețul.
 Producent: **CLELANS v. FÖLDES**, farmacist în ARAD.

Se capătă în toate farmaciile.
 Depozit principal în Brașov: Julius Hornung, Emil Jekelius, Fr. Kelemen, V. Klein, B. Kugler, Lang & Theil, droguerie; E. Neustädter, H. Oberth, V. Roth, Fr. Steiner, Teutsch & Tartler, droguerie. Sibiu: A. V. Linsgner, farmacie.

Neintrecut și efect mi-aculos. Să se ferească de imitație.

APĂ MINERALĂ PHÖNIX
DIN BUZIĂȘ

La suferințe de rinichi și beseică. Superiōra oricārei ape minerale.
PLĂCUTĂ, PUȚIN ACRIȘORĂ. FĂRĂ FIER, CONȚINE MULT ACID CARBONIC.

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.
 Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Are efect excelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beseică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte, Administrația isoarelor:

Direcția băilor MUSCHONG în Buziaș.